

Estate Planning

NIEUWSFLITS | PAGINA 1

SEPTEMBER 2021

Erfbelasting over wat je (nog) niet hebt ontvangen?

Moet je als erfgenaam ook erfbelasting betalen over zaken die je nog niet hebt ontvangen en waarvan het nog maar de vraag is of je ze ooit zult krijgen. Wat speelde hier recentelijk over bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant? Wat voelt in de praktijk oneerlijk en laat de wet de rechter dan geen andere keuze?

Ruzie over de erfenis; een veel voorkomend probleem

Het was een situatie zoals die zich vaker in de praktijk manifesteert; ruzie over de erfenis. Procedures volgden en er werden deskundigen (bindend adviseur) aangesteld om de problemen op te lossen. Ondertussen bleef de boedel onverdeeld en had belanghebbende in deze zaak (hierna: 'mevrouw') nog steeds bijna niets van haar broers ontvangen. Of ze zou krijgen waar ze recht op had, moest worden afgewacht want partijen konden niet meer met elkaar door één deur.

Het bedrag waar mevrouw - op papier - recht op had was niet in geschil. Ieder van de erven is voor een gelijk deel in het saldo van de nalatenschap gerechtigd, derhalve ieder voor het mooie bedrag van € 133.693,20. Dus ook voor mevrouw was dat € 133.693,20. Het grootste deel van dat bedrag zat echter vast in de ouderlijke agrarische onderneming, die door de broers werd voortgezet. En daar werd bepaald geen haast gemaakt met uitbetalen. Enkel de verkoopopbrengst van de ouderlijke woning werd daadwerkelijk verdeeld.

Geen aangifte successierecht ingediend

Bij dit alles kwam ook nog dat er geen aangifte successierecht werd ingediend. Met als logisch gevolg dat de inspecteur een ambtshalve aanslag successierecht oplegde naar een geschat bedrag. Bovendien werd nog een 'bescheiden' (€ 226) verzuimboete opgelegd.

Wat heeft de Rechtbank Zeeland-West-Brabant hierover geoordeeld?

Mevrouw stelde bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant in de kern dat zij het deel waar zij recht op heeft niet heeft ontvangen zodat dit ook niet in de belastingheffing kan worden betrokken. De rechtbank moest hier dus iets mee. Juridisch was de zaak volkomen helder: mevrouw moest belasting betalen over de waarde van wat ze krachtens erfrecht had verkregen.

[Lees verder op de volgende pagina →](#)

Estate Planning

NIEUWSFLITS | PAGINA 2

SEPTEMBER 2021

Ze is nu eenmaal erfgenaam en dus belasting verschuldigd over haar verkrijging (artikel 36 Successiewet 1956). Het moment van overlijden is daarvoor bepalend. Dat ze waar ze recht op had, (nog) niet kreeg, is volgens de rechter fiscaal niet op te lossen. Het is een civielrechtelijk (en voor haar een persoonlijk) probleem. In de woorden van de rechter; 'De rechtbank begrijpt goed dat dit oordeel voor belanghebbende (zeer) moeilijk te verteren zal zijn: het lukt haar niet te krijgen waarop zij recht heeft en wordt toch daarover belast'. Maar de uitspraak in deze aanhangig gemaakte zaak moest toch echt door de fiscale rechter gedaan worden. Mevrouw kreeg van de belastingrechter (Rechtbank Zeeland-West-Brabant ECLI:NL:RBZWB:2021:3701, 6 augustus 2021) geen gelijk. De rechter oordeelde ook dat er geen wettelijke grondslag is voor een vrijstelling in het geval de verdeling nog niet heeft plaatsgevonden.

Hoe ging de boete van tafel?

Belangrijk voor de praktijk om te constateren, is dat de rechtbank over de opgelegde boete het volgende overwoog: 'Indien een belastingplichtige de aangifte niet, dan wel niet binnen de gestelde termijn heeft gedaan, kan de inspecteur een boete opleggen. Daarover zijn echter geen stellingen ingenomen door de inspecteur in het verweerschrift. Verder behoren tot de stukken van het geding geen bewijsstukken van de verzending van de uitnodiging tot het doen van aangifte dan wel van een aanmaning tot het doen van aangifte. De inspecteur heeft dus niet aan de stelplicht althans bewijslast voldaan. De boete moet worden vernietigd.' Hiermee ging de boete dus van tafel.

Waardedalingen

In de praktijk komt het voor dat er belasting betaald moet worden over een hoger bedrag dan dat er daadwerkelijk ontvangen wordt. Zeg maar de problematiek van kennelijk waardedaling(en) als gevolg van omstandigheden ná het overlijden. Bijvoorbeeld als geërfde aandelen na de verkrijging in waarde gedaald zijn. Of dat er belasting betaald moet worden als de erfenis (lees: de ouderlijke woning) nog niet is verkocht.

Meteen de erfenis (gedeeltelijk) liquide maken kan een praktische overweging zijn, zodat in ieder geval de belasting betaald kan worden. En het is in ieder geval zaak om te bewaken en te regelen dat aan de formele (aangifte) verplichtingen wordt voldaan. Regel zonnodig het verzoek tot tijdig uitstel van de aangifte. Dit ter voorkoming van nare verzuimboetes die het zeker niet leuker maken.